

ALERT

POLSKA FUNDACJA RODZINNA

Opis założeń projektu - szansa dla polskich firm

Łódź, 19 listopada 2020 r.

FUNDACJE PRYWATNE W POLSCE I NA ŚWIECIE

W przestrzeni publicznej od dłuższego czasu pojawia się temat dotyczący wprowadzenia do polskiego porządku prawnego instytucji fundacji prywatnej. O ile krajowy system prawa wyodrębnia fundacje jako takie, to mają one charakter instytucji realizujących cele publiczne wyznaczone przez fundatora. A zatem nie istnieje fundacja typu prywatnego. To powodowało, że wielokrotnie polskie firmy rodzinne korzystały z rozwiązań przewidzianych przez inne jurysdykcje, które posiadają w ramach swoich porządków prawnych fundacje prywatne, np. Malta, Lichtenstein, Austria, m.in. w celu ochrony majątku przed jego rozdrobnieniem.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom wielu środowisk, powstał projekt ustawy statuującej fundacje prywatne w Polsce. Rządowy projekt ustawy o polskich fundacjach rodzinnych oraz zmianie innych ustaw będzie zawierał szereg regulacji, które wymagają analizy przed podjęciem decyzji o wyborze tej formy planowania rodzinnego. Ustawa powinna być uchwalona w 2021 r. Poniżej przedstawiamy zarys funkcjonowania wskazanej instytucji w odniesieniu do projektowanych rozwiązań.

STRUKTURA I OSOBOWOŚĆ PRAWNA FUNDACJI

Fundacja prywatna zostanie wyposażona w osobowość prawną po dokonaniu wpisu do właściwego rejestru.

Zasadniczą cechą fundacji, która odróżnia ją od spółek prawa handlowego, spółek kapitałowych, jest fakt, że ma ona charakter bezudziałowy. W kontekście fundacji nie można mówić o wspólnikach. Zasadnicze dla jej funkcjonowania podmioty, a więc fundator i beneficjent, nie posiadają w niej praw udziałowych podobnych do tych występujących w spółkach. Status beneficjenta jest pochodną postanowień statutu i spełnienia warunków w nim zawartych. Fundacja może zostać utworzona przez jedną lub więcej osób fizycznych pozostających ze sobą m.in. w relacji pokrewieństwa lub powinowactwa.

Fundacja prywatna może zostać utworzona w drodze aktu notarialnego, ale również w drodze testamentu, co należy uznać jednak za narzędzie awaryjne, w stosunku do racjonalnego ułożenia postanowień jej statutu.

Do najbardziej istotnych elementów statutu, którego ramy wyznacza regulacja ustawowa, należy zaliczyć wskazanie: grup beneficjentów fundacji rodzinnej i szczegółowy tryb zrzeczenia się uprawnień, majątku fundacji rodzinnej w chwili jej ustanowienia, zasad powoływania, odwoływania, ustalania okresu kadencji oraz zakresu uprawnień i obowiązków członków rady fundacji rodzinnej, a także sposobu reprezentacji fundacji rodzinnej przez radę fundacji rodzinnej.

Projektowana regulacja ustawowa przewiduje ponadto szeroki zakres swobody kształtowania przez fundatora zasad funkcjonowania fundacji, w tym również możliwość prowadzenia przez nią działalności inwestycyjnej.

Ważne uprawnienie fundatora to także możliwość powołania protektora albo rady protektorów, których zadaniem jest sprawowanie funkcji nadzorczych względem rady fundacji rodzinnej w drodze kontroli przestrzegania prawa, statutu czy regulaminu.

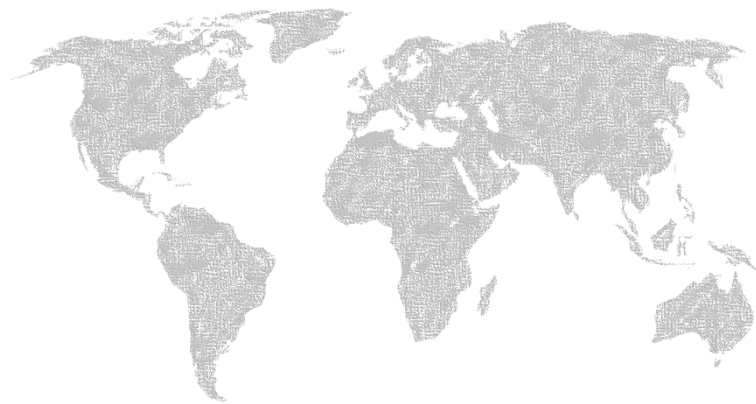
MAJĄTEK FUNDACJI

Należy podkreślić, że fundacja nie może prowadzić działalności gospodarczej. Jej głównym i nadrzędnym celem jest bowiem zarządzanie majątkiem i zapewnienie jego ochrony oraz spełnianie świadczeń na rzecz wskazanych przez fundatora beneficjentów, w szczególności w celu pokrywania kosztów ich utrzymania lub kształcenia albo realizacji przez nich celów społecznie lub gospodarczo użytecznych.

Projekt zakłada, że fundacja może być właścicielem udziałów jedynie w spółkach kapitałowych. Będą to zwłaszcza udziały w firmach rodzinnych. Na tym etapie projekt nie zakłada natomiast możliwości posiadania przez fundację nieruchomości czy dzieł sztuki.

OPODATKOWANIE

Założenie i likwidacja fundacji będą neutralne podatkowo. Ustawa zakłada brak opodatkowania podatkiem od czynności cywilnoprawnych wkładów wnoszonych do fundacji, a także brak przychodu dla fundacji w związku z ich wniesieniem. Ponadto fundacja będzie co do zasady zwolniona od podatku dochodowego od osób prawnych. Uzyskiwane przez fundację przychody z tytułu udziałów (akcji) posiadanych w spółkach kapitałowych nie będą opodatkowane. Umożliwi to reinwestycję pozyskanych środków w dalszy jej rozwój.

Inny ważny aspekt to korzystne opodatkowanie wypłat dokonywanych przez fundację na rzecz beneficjentów z najbliższej rodziny. Zastosowanie znajdzie w tym zakresie ustawa o podatku od spadków i darowizn. Istotne będzie przy tym, aby środki (korzyści) pochodziły z wcześniejszych wkładów do fundacji, by móc skorzystać z tego samego zwolnienia co w przypadku osób najbliższych otrzymujących darowiznę (spadek).

W sytuacji gdy świadczenia na rzecz fundatora lub beneficjentów będą pochodziły z innych źródeł niż wkłady do fundacji, wówczas wystąpi opodatkowanie według stawki 19%, takie jak dla dochodów kapitałowych. Odnosić się to będzie zwłaszcza do dochodów fundacji z dywidend od spółek należących do fundacji, ale także dochodów ze sprzedaży udziałów (akcji).

Projekt ustawy zakładający wprowadzenie do polskiego porządku prawnego fundacji rodzinnych stanowi odpowiedź na istniejącą od lat potrzebę ustanowienia tego typu podmiotu, który pomógłby z jednej strony zabezpieczyć majątki firm rodzinnych przed ich rozdrobnieniem i zapewnić firmom dalszy rozwój, a z drugiej strony spowodować zahamowanie odpływu tego rodzaju kapitału za granicę. Samą inicjatywę projektodawcy należy zatem przyjąć z aprobatą. Jest to bowiem krok milowy dla polskich firm rodzinnych.

Gdybyście potrzebowali Państwo dalszych informacji
- w Mariański Group postaramy się udzielić odpowiedzi na każde pytanie.

Uprzejmie prosimy, abyście Państwo potraktowali niniejszy materiał, jako informacyjny i nie mający charakteru opinii lub porady prawnej. W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości zapraszamy Państwa do lektury materiałów na stronie www.firmabezryzyka.pl i bezpośredniego kontaktu z ekspertami Mariański Group

MARIAŃSKI
GROUP

Mariański Group Kancelaria Prawno-Podatkowa Sp.K.

tel. 42 207 76 76

kancelaria@marianskigroup.pl

Biura: Warszawa, Łódź, Częstochowa

www.marianskigroup.pl

www.firmabezryzyka.pl